

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.

Titel: Udrag fra Drøm og Virkelighed

Citation: Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensverd, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 28. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726069586464/facsimile.pdf> (tilgået 05. december 2021)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

Ophavsret Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen.](#)

da jeg en ulykkelig Søndag Formiddag, en smuk Sommerdag forresten, kom op til hende, og saa hende pyntet som en Dame. Jeg havde aldrig seet hende uden i den Dragt, som nettede Tjenestepiger almindeligviis bære her i Kjøbenhavn, og der synes mig at være i høi Grad, hvad man kalder klædelig. Nu derimod var hun i en broget, overdreven, iøinefaldende Pynt, der dannede en saa skjærende Contrast til det Slags Skjønhed, hun besad, at man kunde sige, at denne tilintetgjordes derved. Hendes Gang, hendes Hænder og Fødder, mange smaa Uskønheder, som aldrig tilforn havde stødt mig, toge sig paafaldende ud til dette Costume. Indtryk af denne Natur blive lettelig til en Gift for Kjærligheden, og jeg raader Enhver at ansee dem for vigtigere, end man gjerne vil tilstaae sig selv. Men en endnu langt værre Anstødssteen mødte mig samme Dag. Lise forlangte af mig, at jeg skulde gaae ud at spadserere med hende, og hjælpe hende at bære Barnet. Dette Forslag satte mig i den yderste Forlegenhed. At vise mig offentlig med hende, forekom mig upassende; hun var ikke min Kone. Jeg følte en retmæssig Undseelse ved at trodse den offentlige Sædeligheds Følelse. Her i Byen kjende næsten alle Mennesker hverandre. Det geneerte mig at møde mine Bekjendte og maaskee – hvad der var endnu værre – min Onkel, der havde et Lyststed i Nærheden af Byen, hvor han, især om Søndagen, pleiede at opholde sig. Hendes Personlighed og den latterlige Figur, hun gjorde i sin Pynt, havde naturligviis ogsaa Deel i min Ulyst til at føie hende. I dette Lys havde jeg endnu aldrig seet mit Forhold til hende. Men paa den anden Side, hvor haardt vilde det ikke være at nægte hende Opfyldelsen af hendes Bøn? Jeg samtykkede da paa det Vilkaar, at vi gik ud af Byen til et ganske eensomt Sted. Men det var tvertimod Lises Mening. Fredriksberg-Have, Sommer-Theatret paa Vesterbro var hendes Ønskens Maal, og da jeg bestemt afslog at følge hende til et af disse Steder, blev hun saa vred, som jeg aldrig havde seet hende, græd høit, og hulkede, rev sit Tøi af sig, svøer med en drøi Eed, at hun ikke gik af Stedet i Dag, sagde, at jeg skammede mig ved hende, at jeg havde gjort hende ulykkelig, og mere Saadant.

Jeg gik taus afveien for Stormen. Til et saadant Uveir havde jeg ikke før været Vidne, skjøndt jeg vel anede, at noget Slikt undertiden brød løs; thi den nettede unge Tjenestepige, jeg havde antaget til hende, fik i den første Maaned sin Afsked; tre eller fire andre havde siden den samme Skjæbne; og i lange Mellemtid, naar hun slet ingen Pige

havde, kom den før omtalte Rende-kjerling, hvis Navn var *Marthe*, og forrettede dennes Tjeneste. Fortredelig herover, yttrede jeg en gang min Forundring over, at hun, som selv havde været i en saadan Stilling, kunde være saa streng mod sine Piger, men da svarede hun mig: »Skal jeg nu faae det paa min Tallerken, at jeg har været en Tjenestepige?»

Om Aftenen paa denne uheldige Dag kom jeg imidlertid igjen til Lise; men da fandt jeg hende sengeliggende. Den mig forhadte *Marthe* gik med min stakkels Dreng paa Armen. Han kjendte mig, rakte sine smaa Arme ud efter mig, og for første Gang følte jeg ret levende, hvilken Trøst dette lille Væsen kunde være mig. – Næste Aften var Lise elskværdigere end hun længe havde været. Hun saac nydelig ud, klædt i sin simple daglige Dragt. Hun havde mod al Sædvane ryddet op i Stuen, dækket Theebordet, og syntes ved Mildhed og Kjærlighed at ville erstatte mig den forrige Dags Ubehageligheder, hvilke jeg ogsaa aldeles forglemte for Øieblikket, men desværre ikke saaledes, at det bitre Indtryk jo blev tilbage, som en Braad der plagede mig.

Jeg overlagde nu, hvorledes jeg skulde forskaffe Lise et Selskab, der i mit Sted kunde tage Deel i hendes smaa Fornøielser. Mit Valg faldt paa min Vertindes Datter, en anstændig, stille Pige, som det lykkedes mig at bringe i Bekjendtskab med hende. Men denne Glæde varede kun kort. Lise kaldte denne stakkels Pige en Snærpe, en Spidslærke; og de skiltes snart ad, som Uvenner. Hvor ugjerne jeg end saae det, maatte jeg dog nu finde mig i, at hun besøgte sine gamle Bekjendte, og gik ud i deres Selskab. Mellem disse var der imidlertid Folk af saa slet en Tone, at det engang hændte sig, da jeg en Aften længe havde siddet i hendes Værelse og ventet hende med Urolighed, at hun kom hjem med Barnet paa Armen, ganske bleg og forstyrret, med en haltende Fod og sonderrevne Klæder, hvorefter hun paa mine Spørgsmaal fortalte mig, at hun havde været i Besøg hos en Øltapper, hvis Kone var hendes Veninde; der var kommet Gjæster, og var opstaaet Slagsmaal, og da hun i denne Tumult vilde flygte med Barnet, var hun bleven traadt paa Foden, og havde faaet sine Klæder revne itu. Paa mine Bebreidelser i denne Anledning svarede hun imidlertid fromt og ydmygt: »Men du min Gud! skal jeg da aldrig have nogen Fornøielse? Jeg er ikke god nok til at gaae med Dig, og Du siger, jeg er for god til at gaae til de Andre. Skal jeg da altid sid-